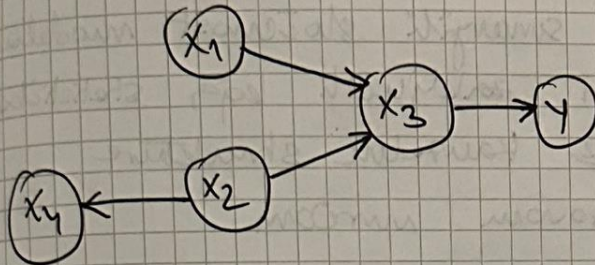


V17-2

TENA SKALIC 0036460611

a) skice mreže  $P(x_1) P(x_2) P(x_3|x_1, x_2) P(x_4|x_2) P(y|x_3)$



b) broj parametara

$P(x_1)$  - 2 parametra T/I

$P(x_2)$  - 2 parametra T/I

$P(x_3|x_1, x_2)$  - 2 · 4 parametra

$P(x_4|x_2)$  - 4 · 2 parametra

$P(y|x_3)$  - 2 · 4 (jer  $x_3|x_1, x_2$ ) parametara

$$= 2 + 2 + 8 + 8 + 8 = 28 \text{ parametara}$$

c) ugetne nezavisnosti kodirane u strukturu mreže?

- $x_1$  i  $x_2$  su nezavisne
- $x_3$  nezavisan o  $x_4$  i  $y$  pod uvjetom da su poznati  $x_1$  i  $x_2$
- $x_4$  je nezavisan o  $x_1$  i  $y$  pod uvjetom da je poznat  $x_2$
- $y$  je nezavisan o  $x_1, x_2$  i  $x_4$  pod uvjetom da je poznat  $x_3$



a) U struktura mreže je implicitno kodirano koji su parametri nezavisni, a to želimo znati kako bismo smanjili složenost modela (broj parametara) i zaključili koji statističke svojstva proizlaze iz kauzalne strukture definirane Bayesovom mrežom

b) D-odvajanje je postupak analize slože u grafu izmotu čvorova čiju nezavisnost želimo ispitati; tako ujetne nezavisnosti možemo izvesti direktno iz strukture grafa.

Formalne pravila:

$X \leftarrow Z \rightarrow Y$	RAČVANJE	$P(X Z) P(Y Z) P(Z)$
$X \rightarrow Z \rightarrow Y$	LANAC	$P(X) P(Z Y) P(Y Z)$
$X \rightarrow Z \leftarrow Y$	SRAZ	$P(X) P(Y) P(Z X, Y)$

↳ račvanje: ako je  $Z$  opažena,  $X$  i  $Y$  su nezavisne  
lanac: isto tako

sraz: ako je  $Z$  neopažena,  $X$  i  $Y$  su nezavisne

c) nezavisnost  $Y$  i  $X_4$ ;  $P(X_1)P(X_2)P(X_3|X_1, X_2)P(X_4|X_2)P(Y|X_3)$

račvanje  $(X_4 \leftarrow X_2 \rightarrow X_3)$   $P(X_2)P(X_3|X_1, X_2)P(X_4|X_2)$

lanac  $(X_2 \rightarrow X_3 \rightarrow Y)$   $P(X_2)P(X_3|X_2)P(Y|X_3)$

$X_1$  i  $X_2$  su nezavisne  $\Rightarrow P(X_3|X_1, X_2) = P(X_3|X_1) \cdot P(X_3|X_2)$

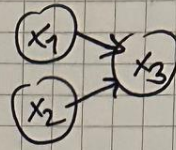
$\Rightarrow$  Ako je  $X_2$  opažena i ako je  $X_3$  opažena, nezavisne su  $(X_4$  i  $Y)$

d) efekt objasnjenosti preko  $x_1, x_2, x_3$

$x_1$  - konzultacije

$x_2$  - Python

$x_3$  - samostelna učeje



Efekt objasnjenosti znači da imamo više varijabli koje mogu objasniti / uzrokovati neki ishod; ako znamo vrijednost jedne od njih, to može uticati na naše zaključke o drugima tj. programi uvođenosti

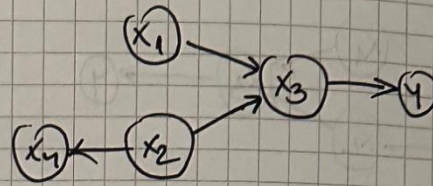
U ovom primjeru, ako znamo da ~~je~~ osoba ~~ni~~ samostelno riješila zadatak a išla je na konzultacije možemo pretpostaviti da nije dobro u Pythonu tj. ako znamo  $x_3 = 1$  i  $x_1 = T$  možemo pretpostaviti  $x_2 = 1$



V18-1

TENA EXAMEC 0026460611

a)  $P(Y=T \mid X_1=T, X_4=3)$



$$P(X_4=3) = P(X_4=3 \mid X_2=T) \cdot P(X_2=T) + P(X_4=3 \mid X_2=\perp) \cdot P(X_2=\perp) \\ = 0,1 \cdot 0,6 + 0,2 \cdot 0,4 = 0,14$$

$$P(X_2=T \mid X_4=3) = \frac{P(X_4=3 \mid X_2=T) \cdot P(X_2=T)}{P(X_4=3)} = \frac{0,1 \cdot 0,6}{0,14} = \frac{6}{14}$$

$$\Rightarrow P(X_2=\perp \mid X_4=3) = \frac{8}{14}$$

$$P(X_1=T, X_2=\perp \mid X_1=T, X_4=3) = \frac{6}{14}$$

$$P(X_1=T, X_2=\perp \mid X_2=\perp, X_4=3) = \frac{8}{14}$$

$$P(X_1=T, X_2=\perp, X_3=T \mid X_1=T, X_4=3) = \frac{6}{14} (P(X_3=T \mid X_1=T, X_4=3))$$

$$+ \frac{8}{14} (P(X_3=T \mid X_1=T, X_4=3))$$

$$= \frac{6}{7} = P(X_3 \neq T \mid X_1=T, X_4=3)$$

$$\Rightarrow P(X_3=\perp \mid X_1=T, X_4=3) = \frac{1}{7}$$

$$P(Y=T \mid X_1=T, X_4=3) = \frac{6}{7} \cdot P(Y=T \mid X_3=T) + \frac{1}{7} \cdot P(Y=T \mid X_3=F)$$

$$= \frac{6}{7} \cdot 0,9 + \frac{1}{7} \cdot 0,2 = 0,8$$

- 70
- 5) Aposteriorni in upitni računamo aposteriorni distribucije skritih variabli za zadane opazene, a MAP upitni najverojetljive vrjetnoski za sve variabke upita.

TENA SKALEZ

003696611

Računali smo aposteriorni upit.

- c) Broj variabli u mreži vpliva na učinkovitost zaključevanja - više variabli  $\Rightarrow$  više kombinacij vrjetnoski  $\Rightarrow$  večja računska strošnost (kombinatorna eksplozija...)

- d) Kod približnog zaključevanja uzorkovanjem vzorčujemo variablu  $x$  iz distribucije  $P(x)$  a na tem vzorku zatim procenjujemo neki parameter.

Prednost - brže (manj strošno) od egzaktne.

$P(x_1, x_2, x_3, x_4, y)$  - prvo bismo vzorčovali  $x_1$  i  $x_2$ , recimo  $x_1 = T$ ,  $x_2 = T$ ; zatim  $P(x_3 | x_1 = T, x_2 = T)$  i recimo je vrjetnost  $(0,9)$  da vzorčujemo s  $T$ ; zatim  $P(x_4 | x_1 = T, x_2 = T, x_3 = T)$  recimo da vzorčujemo  $P(x_4 = 2 | x_2 = T) = 0,2$ ; na kraju  $P(y | x_3)$  - vrjetnost je da smo dobili  $T$ .